

Hoplosternum punctatum - Panamai páncélosharcsa

ELSŐ LEÍRÓJA:	Meek & Hildebrand, 1916
CSALÁD:	Callichthyidae
MÉRET:	7-8 cm
C°:	22-26
pH°:	6,5-7,5
Nk°:	2-20
HELYIGÉNY:	100 liter
VISELKEDÉS:	békés, csoportos
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	6-8 év
TERM.VÉD.:	mérsékeltten fenyegetett

Hoplosternum punctatum

Panamai páncélosharcsa

(Meek & Hildebrand, 1916)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Közép- és Dél-Amerika találkozásánál terjedt el, élőhelye viszonylag szűk. Panamában és

Kolumbiában találkozhatunk vele, Panamában jobbra a Csendes-Óceán felőli területeken (bár feltételezik előfordulását akár atlanti oldalon is), míg Kolumbiában a Rio Atrato folyásvidékén.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

A nagyobb termetű páncélosharcsák rokonsági körébe tartozik (Callichthyinae alcsalád), de a rokon fajok jó részéhez képest karcsúbb, kecsesebb megjelenésű és kisebb termetű, 7 cm-nél nem sokkal nőnek nagyobbra legnagyobb példányai. Testét erős csontpáncél fedi, száját két pár hosszú bajuszszál szegélyezi. Teste alapvetően szürkésbarna alapszínű, melyen elszórtan sok apró fekete, sötétbarna pöttyöt figyelhetünk meg. A halak színezete egyébként hangulatuktól és megvilágítástól függően lehet egészen

világos homoksínú vagy sötétbarna is. Hasoldaluk egyenes. Az ivarok között nem túl sok különbség van, de arányag jól megállapíthatóak: a nőstények nagyobbak és teltebbek, míg a hímek tüskévé erősödött első mellúszósugara megvastagszik.

A faj nagymértékben hasonlít a hosszúbajszú dianémára (*Dianema longibarbis*), mely ugyancsak szürkésbarna alapon apró sötét pöttyöket visel. A dianéma esetében jobban látható egy feketés csík a szem vonalában (bár ez néha e fajnál is kivehető), illetve a dianémák feje és hátuk elülső része jobban lapított, inkább torpedó alakú. További megkülönböztető bélyeg, hogy a panamai páncélosharcsa szeme kisebb, mint a dianémáké, valamint haspáncéluk kevésbé szorosan nőtt össze.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Könnyen tartható, kezdők számára is kiváló választás. Életmódra és megjelenésre nagyon emlékeztet a tarka páncélosharcsára (*Megalechis thoracata*), illetve a dianémákra. Bizonyos szempontból azonban mindkettő fajhoz képest előnyösebb választás: kisebb mérete, kecsesebb alakja miatt kisebb és növényekkel dúsabb akváriumba is jól megállja a helyét, mint a torokátum; másrészt pedig mivel jól tenyésztethető, a kereskedelemben lévő példányok nem vadonfogottak – szemben a dianémákkal.

Tartásához minimum 100 literre van szükség, de természetesen ennél a fajnál is igaz, hogy minél nagyobb az akvárium, annál jobb, így egy 150-200 literes akváriumban még kényelmesebben elérnek. A nagytestű páncélosharcsák között kimondottan szociális viselkedésűek, érdemes 5-6 példányát legalább beszerezni. Bár a kifejlett halak a nagyon törékeny, lágy növényeket kitúrhatják, egyébként egy viszonylag gazdagabban növényesített akváriumban is problémamentesen tarthatóak. Előszeretettel sorakoznak fel erősebb leveleken, akár a vízfelszínhez közel – erre a célra érdemes például néhány nagyobb tő Anubiast ültetnünk. Aktív halak, sokat úszkálnak és takarítanak, napközben is rendszeresen elől vannak és mozognak. Gyakran akár vízközt is úsznak egy keveset, csoportokba verődve (főleg a fiatalabbak).

Könnyedén társíthatóak, az apróbb termetű halakat sem bántják. Egyaránt alkalmasak egy dél-amerikai, pontylazacos akváriumba is, és egy vegyes társas medencébe is. Kezdők társas akváriumába is kitűnő választás. Arra azonban nála is ügyeljünk, hogy a talaj finom szemcséjű, apró szemű homokból álljon. Nagy élvezettel turkál a talajban naphosszat, akár még pár marék falevéllal is kiegészíthetjük az akváriumot, ami környezetüket gazdagítja. Éles, durva talaj fölé ne kerüljenek, mert bajszszálaik megsérülnek, amire érzékenyek. Egyébiránt betegségekre nem fogékonyak, ellenálló halak. Béllégzők, képesek légköri levegőt nyelve, s azt tápcsatornájukon átpréselve, felvenni belőle az oxigént a bélcsatornát gazdagon behálózó hajszálerek segítségével. Ez járulékos légzési stratégia, ami lehetővé teszi, hogy alacsonyabb oxigénszint mellett is túléljenek a természetben.

A vízminőséggel szemben nem kényes, a legtöbb hazai csapvízben gondozzhatjuk őket. Középkemény vízben is jól érzik magukat, a kémhatás legyen semleges körüli, de ehhez képest kisebb eltéréseket gond nélkül elvisel. Tűlfűteni medencéjüket nem kell, akár még egy fűtetlen szobai akváriumban is tartható! Hosszú távon is bőven elég számukra 24-25 °C. Diszkoszhalak mellé, magas hőmérsékletű vízbe kevésbé ajánlom. A rendszeres részleges vízcseréről természetesen ne feledkezzünk meg, akárcsak más fajoknál.

A legtöbb száraz eleséget elfogadja, nagyon hamar megtanulja, hogy a víz felszínéről is táplálkozhat.

Mókás látvány, ahogy a páncélosharcsák felúsznak az akvárium tetejéhez és hátukra fordulva fogyasztják a lemezes eledeleket. Természetesen kaphatnak harcsák számára készülő táptablettákat. Mindazonáltal kedvenc eleségük az élő tubifex, ezzel, ha lehetőségünk van rá, bőségesen lássuk el halainkat – sokkal erősebbek, egészségesebbek lesznek és gyorsabban nőnek. Emellett kaphatnak grindált, televényférget, blackwormot, vörös szúnyoglárvát és artémiát egyaránt.

Akváriumokban is jól tenyészthető hal, szaporítása hasonlít a torokátuméhoz. Termékeny, könnyen ívó faj, ha beindul a szaporodásuk, akár néhány naponta ívhatnak, heti szinten sok száz ikrát nyerhetünk tőlük. Szaporításukhoz 40-50 literes akváriumot használjunk, melybe a kiválasztott legerősebb párt helyezzük ki. A víz legyen egy kicsit lágyabb a tartóvíznél, és enyhén savanyú kémhatású. Egy kisebb hidegvizes vízcserével beindíthatjuk az ívási kedvet, de fontos, hogy előzetesen alaposan tápláljuk halainkat jó minőségű, lehetőleg élő eleséggel. Habfészkepítő faj, a hím nyála segítségével levegőbuborékokból álló lebegő fészket készít, melyet erősen véd is. A habfészkek ellátja az ikrákat a szükséges oxigénnel és segít megakadályozni a penészedést. A habfészkepítést elősegíthetjük, ha pl. szobanövény (pl.: Diffenbachia) levágott levelét tesszük a víz felszínére, vagy egy hungarocell darabot, hungarocellből készült keretet (bevált tenyésztői gyakorlat egy üveggel fedett ilyen keret alkalmazása). Az ikrák jó arányban kikelnek, a keléshez 5 napra van szükség, és további 2 nap az elúszásig. Frissen kelt sőrák naupliuszokkal etethetők (ügyeljünk rá, hogy peteburok ne kerüljön a nevelő medencébe) már kelés után a kicsik, de kaphatnak banánférget, poreledelt, rotatóriát is. Később – gyakori vízcserék mellett – térjünk át a vágott tubifexre. Szaporasága és nagyfokú hasonlósága miatt régen (véletlen tévedésből vagy szándékos megtévesztésből) többször előfordult, hogy hosszúbajszú dianémaként kínálták e faj a nyugat-európai kereskedelemben.

Annak ellenére, hogy régóta ismert faj, az akvarisztikában még nem igazán terjedt el széles körben. Holott ez teljesen indokolt lenne, hiszen dekoratív, rendkívül könnyen tartható, szapora faj, így ott lenne a helye a legtöbb állatkereskedésben. Magyarországon csak 2020 környékétől kezdett elérhetővé válni a faj, melyet Pasaréti Gyula hozott be és ismertetett meg a magyar akvarista közösséggel.

A panamai páncélosharcsa természetvédelmi helyzete sajnos közel sem olyan biztató, mint sok más rokonáé. Elterjedési területe viszonylag szűk (emellett érdekesség, hogy az egyik legészakibb elterjedésű páncélosharcsa-faj), és számos antropogén hatás fenyegeti. Ezek közé tartozik az élőhelyek megszűnése, a fakitermelés, a különböző színesfémek bányászata, az ipari és mezőgazdasági forrásokból származó vízszennyezés. Mindezek miatt az IUCN Vörös Lista a mérsékelten fenyegetett kategóriába sorolta, mely elővetíti, hogy, ha a tendenciák továbbra is így folytatódnak, egyre közelebb jut a faj a veszélyeztetett váláshoz.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: -

Eng: Spotted Hoplo

Egyéb köznevei: Punktierter Schwielenwels

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Harcsafélék](#)

KULCSSZAVAK:

[1916](#), [Hoplosternum punctatum](#), [Harcsafélék](#), [Panamai páncélosarcsa](#), [Callichthyidae](#), [Meek & Hildebrand](#), [Akváriumi halak](#)

JELLEMZŐK:

[normálméretű akvárium \(100-200 literig\)](#), [közepesen áramló vízi](#), [Andok orsz.](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [Ecuad.-Kol.](#), [közepesen aktív mozgású](#), [mindenevő](#), [átlagos növényzetigényű](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [lassú mozgású](#), [alsó szint](#), [Amerika](#), [Dél-amerika](#), [igenlágynyízi \(0-5°Nk\)](#), [Közép-Amerika](#), [sárga vízi](#), [lágynyízi \(5-10 Nk°\)](#), [trópusi](#), [békés rajhal](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [közepes méretű 5-10 cm](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [átlátszó vízi](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Akvárium Magazin XXIII. évf. 121. szám: Pasaréti Gyula: [Hoplosternum punctatum](#)

http://www.scotcat.com/callichthyidae/h_punctatum.htm [https://www.l-](https://www.l-welse.com/reviewpost/showproduct.php/product/1416/cat/116)

[welse.com/reviewpost/showproduct.php/product/1416/cat/116](https://www.l-welse.com/reviewpost/showproduct.php/product/1416/cat/116)

https://www.planetcatfish.com/common/species.php?species_id=1048

<https://www.iucnredlist.org/species/49830280/149252572>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2021-01-26 17:42:36

Legutolsó frissítés: 2021-01-26 18:37:16

Katalógus ID: 10455

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/harcsafelek/hoplosternum-punctatum.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva